



Datum 9 oktober 2023

Onderwerp Woo-besluit

Behandeld door 

Ons kenmerk Z23-5286 / D23-31826

Uw kenmerk -

Bijlagen -

Geachte 

Op 27 juni 2023 heeft u een verzoek op grond van de Wet open overheid (Woo) ingediend. Uw Woo-verzoek gaat over de damherten in Hoeksche Waard. Ik heb de ontvangst van uw verzoek per brief van 6 juli 2023 bevestigd.

Op 18 juli 2023 heb ik de beslissing op uw Woo-verzoek, op grond van artikel 4.4 lid 2 van de Woo, met twee weken uitgesteld. De reden hiervoor is dat uw verzoek ingewikkeld is waardoor het verzamelen van de door u gevraagde informatie meer tijd heeft gekost.

Oorspronkelijk vielen onder uw verzoek ook documenten waar derde-belanghebbenden bij betrokken zijn. Dit betreft correspondentie tussen u en Waterschap Hollandse Delta. Aangezien u al over deze documenten beschikt, heeft de behandelaar aan u voorgelegd om deze documenten buiten de behandeling te laten, zodat er geen zienswijze gevraagd hoeft te worden. Hier heeft u mee ingestemd.

Uw Woo-verzoek

Het moment waarop u uw verzoek heeft gedaan, heeft gevolgen voor de welke documenten zijn gezocht. Een Woo-verzoek kan nooit gaan over documenten die na het opsturen van uw verzoek zijn geschreven.¹ Dit houdt in dat documenten die later zijn gemaakt dan de datum van uw verzoek, 27 juni 2023, niet zijn meegenomen bij de behandeling van uw Woo-verzoek.

Na uw verzoek van 27 juni heeft u nog een verzoek ingediend over hetzelfde onderwerp, maar dan specifiek voor Whatsapp-communicatie. Aangezien u uw eerste verzoek breed had verwoord, is dat in de behandeling van uw eerste verzoek meegenomen. Daarom neem ik bij deze zowel een besluit op uw verzoek van 27 juni 2023 (zaaknummer Z23-5286) als uw verzoek van 9 augustus 2023 (zaaknummer Z23-6289).

¹ ECLI:NL:RVS:2015:623

Resultaten onderzoek

Ik heb uitgebreid onderzoek gedaan of Staatsbosbeheer de documenten heeft waarop uw informatieverzoek betrekking heeft. Ik heb hiervoor het (digitaal) archief, de systemen en de betrokken collega's geraadpleegd. De betrokken collega's hebben aangegeven dat de aangetroffen documenten alle documenten zijn die beschikbaar zijn over het door u gevraagde onderwerp.

Ik heb twaalf documenten met bijlagen gevonden.

Documenten elf en twaalf betreffen de correspondentie tussen u en Waterschap Hollandse Delta en is buiten de behandeling gelaten, zoals hiervoor besproken.

Het document met het nummer 5 is al openbaar en voor iedereen beschikbaar. De Woo is niet van toepassing op documenten die al openbaar zijn. Om de documenten te kunnen raadplegen verwijs ik u naar het documentenoverzicht. Dit documentenoverzicht is bijgevoegd aan dit besluit. In dit documentenoverzicht staan aanwijzingen om de betreffende documenten te kunnen raadplegen.

Overwegingen

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer, art. 5.1, lid 2 sub e, Woo

De documenten die vallen onder uw verzoek bevatten persoonsgegevens. Deze persoonsgegevens worden op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en sub e, Woo niet openbaargemaakt als het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. In de documenten staan persoonsnamen, foto's, e-mailadressen van personen en functienamen die te herleiden zijn naar personen. Van openbaarmaking hiervan wordt, in lijn met vaste rechtspraak, meestal afgezien.² Namen van personen die in hun functie in de openbaarheid treden worden wel openbaar gemaakt.

Besluit

Onder uw Woo-verzoeken vallen negen documenten. Ik heb besloten tegemoet te komen aan uw verzoek en de documenten (deels) openbaar te maken. In de bijlage bij dit besluit treft u de documenten en een overzicht aan. Ik heb voor de duidelijkheid de bijlagen genummerd. De nummers op het overzicht komen overeen met de nummers op de documenten.

Niet bij alle punten die u gevraagd heeft heb ik documenten aangetroffen. Omdat er voor die punten ook geen documenten openbaar kunnen worden gemaakt, wijs ik uw verzoek op die punten af.

Ik heb de in de bijgevoegde stukken vermelde gegevens (deels) onleesbaar gemaakt. Voor de motivering verwijs ik u naar de overwegingen. Per onleesbaar gemaakt onderdeel is zichtbaar op basis waarvan de informatie niet openbaar wordt gemaakt.

Rechtsmiddelen

Indien u het met dit besluit niet eens bent, kunt u binnen zes weken na verzending van dit besluit schriftelijk bezwaar maken. Ook een andere belanghebbende kan tegen dit besluit bezwaar maken. Het bezwaarschrift kan worden gestuurd aan de Directeur Staatsbosbeheer, Postbus 2, 3800 AA Amersfoort. U kan uw bezwaarschrift ook per mail versturen naar info@staatsbosbeheer.nl. U wordt verzocht een afschrift van dit besluit bij het bezwaarschrift te voegen.

² ECLI:NL:RVS:2018:321

Een bezwaarschrift moet zijn ondertekend en bevat tenminste:

- uw naam en adres;
- een datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
- de redenen waarom u het niet eens bent met het besluit.

Het niet voldoen aan deze eisen kan leiden tot niet-ontvankelijkheid van het bezwaarschrift. Dat betekent dat uw bezwaar niet inhoudelijk wordt behandeld.

Als u nog vragen hebt dan kunt u contact opnemen met [REDACTED] van de afdeling Juridische zaken via Woo@staatsbosbeheer.nl.

Met vriendelijke groet,
de directeur Staatsbosbeheer, namens deze,

[REDACTED]

drs. B.A. Revis
directeur Terreinbeheer & Ontwikkeling

	Documentenoverzicht Woo Besluit - Zaaknummer:	Z23-5286	
Nummer	Naam / Kernwoorden	d.d. document	Openbaar gemaakt?
Z23-5286 -1	Mail correspondentie: damherten HW	28-9-2021	Ja, deels.
Z23-5286 -2	Mail aanhaken inventarisatie damherten	2-12-2022	Ja, deels.
Z23-5286 -3	Mail aanhaken inventarisatie damherten	2-12-2022	Ja, deels.
Z23-5286 -4	Mail aanhaken inventarisatie damherten	6-12-2022	Ja, deels.
Z23-5286 -5	Rapport: 'Beheeradvies damwild in de 'Hoeksche Waard' (Zuid-Holland)'	19-12-2022	Nee, reeds openbaar. Zie: https://www.hoekschnieuws.nl/wp-content/uploads/2023/03/2023-03-01-Rapport-Advies-Damwild-Hoeksche-Waard-WA-en-NFA.pdf .
Z23-5286 -6	Mail correspondentie: Update faunabeheer in de Zuid-Hollandse Delta - Bijlage 1: reeds openbaar. Zie: https://www.fbezh.nl/wp-content/uploads/2020/09/Faunabeheerplan-ree-Zuid-Holland-2020-2026.pdf .	31-1-2023	Ja, deels.
Z23-5286 -7	Mail correspondentie: FW: Voorstel reactie aan (...) over damherten Hoeksche waard	26-2-2023	Ja, deels.
Z23-5286 -8	Whatsapp bericht	6-3-2023	Ja, deels.
Z23-5286 -9	Whatsapp bericht	6-3-2023	Ja, deels.
Z23-5286 -10	Whatsapp bericht	6-3-2023	Ja, deels.
Z23-5286 -11	Mail correspondentie: Fwd: Meldingsnummer 127222 - Notitie voor Waterschap Hollandse Delta Hek te hoog voor de damhert - Bijlage 1: Logo waterschap Hollandse Delta - Bijlage 2: Twitter logo - Bijlage 3: Facebook logo - Bijlage 4: Facebookbericht - Bijlage 5: bijlage identiek aan bijlage 4 - Bijlage 6: Kaart	10-2-2022	Buiten behandeling na overleg verzoeker
Z23-5286 -12	Mail correspondentie: Fwd: KCC-nummer 127222 - Notitie voor Waterschap Hollandse Delta Hek te hoog voor de damhert - Bijlagen 1 t/m 9 identiek aan bijlagen 1 t/m 6 behorend bij document Z23-5286 -2 - Bijlage 10: kaart	11-2-2022	Buiten behandeling na overleg verzoeker

Art. 5.1 lid 2 sub e Woo

Van: Art. 5.1 lid
Verzonden: dinsdag 28 september 2021 09:41
Aan: Art. 5.1 lid 2 sub e
Onderwerp: damherten HW

<https://pointer.kro-ncrv.nl/waarom-het-damhert-in-de-hoeksche-waard-moet-vrezen-voor-zijn-leven>

ter info.

Met vriendelijke groet,

Art. 5.1 lid 2 sub e Woo

Staatsbosbeheer

Provinciale eenheid Zuidwestelijke Delta | Haven van Bommenede 1 | 4316 PC Zonnemaire

T 010 298 1511 | Art. 5.1 lid

E Art. 5.1 lid 2 sub e | [@staatsbosbeheer.nl](mailto:info@staatsbosbeheer.nl) |

www.staatsbosbeheer.nl

[@staatsbosbeheer](https://twitter.com/staatsbosbeheer) | [f](https://www.facebook.com/staatsbosbeheer)

[facebook.com/staatsbosbeheer](https://www.facebook.com/staatsbosbeheer)

| [staatsbosbeheer1](https://www.youtube.com/channel/UCqW00000000000000000000) | [ig](https://www.instagram.com/staatsbosbeheer)

[staatsbosbeheer](https://www.instagram.com/staatsbosbeheer)

Art. 5.1 lid 2 sub e
Woo



Art. 5.1 lid 2 sub e Woo

Van: Art. 5.1 lid 2 sub e Woo
Verzonden: vrijdag 2 december 2022 10:22
Aan: Art. 5.1 lid 2 sub e Woo; Art. 5.1 lid 2 sub e Woo; Art. 5.1 lid 2 sub e Woo; Art. 5.1 lid 2 sub e Woo
Onderwerp: RE: inventarisatie damherten Plaat van Het Land van Essche

Ik denk dat ik wel kan.

Met vriendelijke groet,

Art. 5.1 lid 2 sub e Woo

adviseur ecologie

Staatsbosbeheer

team Advies & Projecten (ZWD) | provinciale eenheid Zuidwestelijke Delta

E: Art. 5.1 lid 2 sub e Woo@staatsbosbeheer.nl

M 06: [Art. 5.1 lid 2 sub e Woo](tel:Art. 5.1 lid 2 sub e Woo) | F: [Art. 5.1 lid 2 sub e Woo](tel:Art. 5.1 lid 2 sub e Woo)

Locatie: Zonnemaire



Smallepad 5 | 3811 MG | Amersfoort
 postbus 2 | 3800 AA | Amersfoort



Van: Art. 5.1 lid 2 sub e Woo <Art. 5.1 lid 2 sub e Woo@staatsbosbeheer.nl>

Verzonden: woensdag 30 november 2022 08:31

Aan: Art. 5.1 lid 2 sub e Woo <Art. 5.1 lid 2 sub e Woo@staatsbosbeheer.nl>; Art. 5.1 lid 2 sub e Woo <Art. 5.1 lid 2 sub e Woo@staatsbosbeheer.nl>; Art. 5.1 lid 2 sub e Woo <Art. 5.1 lid 2 sub e Woo@staatsbosbeheer.nl>; Art. 5.1 lid 2 sub e Woo <Art. 5.1 lid 2 sub e Woo@staatsbosbeheer.nl>

Onderwerp: RE: inventarisatie damherten Plaat van Het Land van Essche

Hoi Art. 5.1 lid 2 sub e Woo

Ik zou graag aanhaken, maar heb dan het afscheid van Art. 5.1 lid 2 sub e Woo en Art. 5.1 lid 2 sub e Woo. Wanneer starten ze?

Met vriendelijke groet,

Art. 5.1 lid 2 sub e Woo

Boswachter ecologie Zuid-Hollandse Delta en Grevelingen

Staatsbosbeheer

Provinciale eenheid Zuidwestelijke Delta

T: 06 [Art. 5.1 lid 2 sub e Woo](tel:Art. 5.1 lid 2 sub e Woo)

E: Art. 5.1 lid 2 sub e Woo@staatsbosbeheer.nl

Art. 5.1 lid 2 sub e Woo



Van: Art. 5.1 lid 2 sub e Woo <[redacted]> @staatsbosbeheer.nl>

Verzonden: dinsdag 29 november 2022 18:59

Aan: Art. 5.1 lid 2 sub e Woo <[redacted]> @staatsbosbeheer.nl>; Art. 5.1 lid 2 sub e Woo <[redacted]> @staatsbosbeheer.nl>; Art. 5.1 lid 2 sub e Woo <[redacted]> @staatsbosbeheer.nl>; Art. 5.1 lid 2 sub e Woo <[redacted]> @staatsbosbeheer.nl>; Art. 5.1 lid 2 sub e Woo <[redacted]> @staatsbosbeheer.nl>

Onderwerp: Fwd: inventarisatie damherten Plaat van Het Land van Essche

Beste Collega's,

Onderstaande e-mail heb ik ontvangen. Graag zou ik hierop positief reageren en actief deelnemen bij deze inventarisatie. Wellicht dat er nog iemand of meerdere van ons aan willen haken? Ik begreep dat dit in het donker gebeurd met o.a. een warmtebeeldkijker.

Met vriendelijke groet,

Art. 5.1 lid 2 sub e Woo

Van: Art. 5.1 lid 2 sub e Woo <[redacted]> @pzh.nl>

Verstuurd: dinsdag 29 november 2022 12:06

Aan: Art. 5.1 lid 2 sub e Woo <[redacted]> @staatsbosbeheer.nl>

Onderwerp: inventarisatie damherten Plaat van Het Land van Essche

Beste [redacted]

Zoals telefonische besproken hierbij het verzoek per mail.

Op donderdagavond 15 dec hebben wij aan de wildbeheereenheid verzocht om naast de al beschikbare gegevens een inventarisatie van de damherten in de ambachtsheerlijkheid uit te voeren.

Wij hebben begrepen dat er incidenteel enkele damherten op de Plaat van Het Land van Essche lopen. Daarom zouden wij de eerdergenoemde datum ook de Plaat van Het Land van Essche meenemen in de inventarisatie. Het zou fijn zijn als je die avond mee kan of anders toestemming kan verlenen zodat wij s 'avonds de plaat kunnen betreden.

Hoor graag van je.

Met vriendelijke groet,

Art. 5.1 lid 2 sub e Woo

Art. 5.1 lid 2 sub e Woo

Afdeling Water & Groen



T 070 [redacted] Art. 5.1 lid 2 sub e Woo

M 06 [redacted] Art. 5.1 lid 2 sub e Woo

E [redacted] Art. 5.1 lid 2 sub e Woo [@pzh.nl](mailto:[redacted]@pzh.nl)

www.zuid-holland.nl/contact

[redacted] Art. 5.1 lid 2 sub e Woo

Elke dag beter. Zuid-Holland.

-Wanneer u de provincie Zuid-Holland een e-mail stuurt, ontvangt u binnen 2 werkdagen een reactie en binnen twee weken een antwoord. Al uw informatie wordt vertrouwelijk behandeld. Persoons- of adresgegevens worden uitsluitend gebruikt waarvoor u ze heeft verstrekt. Uw e-mailbericht wordt op een goede en veilige manier gearhiveerd.

-Vragen kunt u stellen via <https://www.zuid-holland.nl/contact/contactinformatie/>

Art. 5.1 lid 2 sub e Woo

Van: Art. 5.1 lid 2 sub e Woo
Verzonden: vrijdag 2 december 2022 09:10
Aan: Art. 5.1 lid 2 sub e Woo
Onderwerp: RE: inventarisatie damherten Plaat van Het Land van Essche

Hi Art. 5.1 lid 2 sub e Woo zoals aangegeven zal ik de datum reserveren in mijn agenda....

Ik las dat Art. 5.1 lid 2 sub e Woo niet aanwezig kon zijn.....mocht er verder van jullie team niemand verder aan kunnen of willen sluiten, ga ik graag mee!

Succes vandaag...we spreken elkaar nog!

Art. 5.1 lid 2 sub e Woo

Van: Art. 5.1 lid 2 sub e Woo <Art. 5.1 lid 2 sub e Woo@staatsbosbeheer.nl>
Verzonden: dinsdag 29 november 2022 18:59

Mail onderdeel van document 2

Art. 5.1 lid 2 sub e Woo

Van: Art. 5.1 lid 2 sub e Woo
Verzonden: dinsdag 6 december 2022 07:44
Aan: Art. 5.1 lid 2 sub e Woo
Onderwerp: RE: inventarisatie damherten Plaat van Het Land van Essche

Goedemorgen Art. 5.1 lid 2 sub e Woo

Bedankt voor je bericht.

Wij werken graag mee aan de inventarisatie van damherten op de Plaat van Het Land van Essche. Graag zou ik zelf mee doen en willen er graag een aantal betrokken collega's aansluiten als dat mogelijk is. Zij hebben ook de benodigde gebiedskennis.

Het lijkt me goed om een warmtebeeld spotter mee te nemen. Is het nog een optie om een drone met warmtebeeldcamera in te zetten?

Met vriendelijke groet,

Art. 5.1 lid 2 sub e Woo

boswachter beheer

Staatsbosbeheer

team Zuid-Hollandse Delta | provinciale eenheid Zuidwestelijke Delta

E Art. 5.1 lid 2 sub e Woo @staatsbosbeheer.nl

T 0186 Art. 5.1 lid 2 sub e Woo | M 06 Art. 5.1 lid 2 sub e Woo

Locatie: Numansdorp



Smallepad 5 | 3811 MG | Amersfoort
 postbus 2 | 3800 AA | Amersfoort



Van: Art. 5.1 lid 2 sub e Woo @pzh.nl>

Verzonden: dinsdag 29 november 2022 12:07

Mail onderdeel van document 2

Document Z23-5286 -5 is reeds openbaar. Zie:
[https://www.zuid-holland.nl/publish/besluitenattachments/beantwoording-w
oo-verzoek/2023-03-01-lid-gs-brief-van-gedeputeerde-stolk-voortgang-bes
luit-populatie-damhe.pdf](https://www.zuid-holland.nl/publish/besluitenattachments/beantwoording-w
oo-verzoek/2023-03-01-lid-gs-brief-van-gedeputeerde-stolk-voortgang-bes
luit-populatie-damhe.pdf).

Art. 5.1 lid 2

Van:

Art. 5.1 lid

Verzonden:

dinsdag 31 januari 2023 17:36

Aan:

Art. 5.1 lid 2 sub e Woo

CC:

Onderwerp:

Update faunabeheer in de Zuid-Hollandse Delta

Bijlagen:

Faunabeheerplan-ree-Zuid-Holland-2020-2026.pdf

Beste Collega's,

Ik wil jullie op de hoogte stellen van de volgende ontwikkelingen m.b.t. faunabeheer in de gebieden van Staatsbosbeheer in de Zuid-Hollandse Delta.

In 4 gebieden is afgelopen seizoen reebeheer uitgevoerd doormiddel van afschot in het kader van verkeersveiligheid met als doel de kans op aanrijdingen te verminderen, dit word vanaf heden (31-01-2023) uitgebreid naar 7 gebieden, 1 bestaand gebied krijgt een uitbreiding.

De gebieden liggen in de nabijheid van een "hotspot/aandachtspunt" (locatie waar regelmatig aanrijdingen plaatsvinden met een ree)

Tot nu toe heeft onze medewerking merkbaar geleid tot het terugdringen van aanrijdingen, we hopen dat deze stap nog meer bijdraagt aan de verkeersveiligheid.

Gebieden waar tot heden al reebeheer plaats gevonden heeft en waar het reebeheer vanaf heden nog steeds doorgaat:

- Stellebos, Stellendam
- Bos "de poort van flakkee", Den Bommel
- Bos "Adolfsgat" bosgedeelte, Ooltgensplaat
- Zuiderlandsebos, Oude-Tonge

Gebieden die vanaf heden extra toegevoegd worden:

- Bos Halsgat, Stellendam
- Bos Scharrezee, Stellendam
- Bos Herkingen, Herkingen
- Gedeelte grasland Adolfsgat, Ooltgensplaat

Er zal jaarlijks een afstemmingsoverleg plaatsvinden en indien nodig gebeurd dit vaker dan 1 keer per jaar.

Hieronder vind je de voorwaarden/bijzondere bepalingen die gekoppeld zijn aan het reebeheer, punt 5 heb ik nog extra benadrukt bij de WBE vanwege de publieke toegankelijkheid van onze terreinen en de veiligheid van de bezoekers.

Bijzondere bepalingen

1. Uitvoering Reewild beheer conform Faunabeheerplan Ree van de provincie Zuid-Holland
2. Uitvoerders van hoefdierenbeheer dienen een opleiding cq cursus Reewildbeheer / Grofwildcursus met succes afgerond* te hebben.
En dat desgevraagd te kunnen overleggen.
*(binnen 3 jaar na ondertekening faunabeheerovereenkomst)
3. Bij hoefdierenbeheer is het gebruik van loodhoudende munitie niet toegestaan.
4. Registratie, meldingen en aanvragen via FRS.
5. Tijdens de uitvoering van het afschot wordt rekening gehouden met de publieke toegankelijkheid van de terreinen en als zodanig een extra veiligheidsprotocol gehanteerd.
6. Tijdens de uitvoering wordt rekening gehouden met de aanwezigheid grote grazers in het terrein.
7. De geschoten Reeën zijn aan de WBE voorbehouden.

8. Eventuele noodzakelijke nazoek geschied middels vakkundige zweethond.
9. Het ontweide wordt in het terrein achtergelaten, maar wel zodanig dat het niet publiekelijk in beeld is.

Voor de geïnteresseerden zit in de bijlage het nu lopende FBE plan Ree Zuid-Holland.

Als er vragen zijn laat het gerust weten.

Met vriendelijke groet,

Art. 5.1 lid 2 sub e
Woo

Staatsbosbeheer

team Zuid-Hollandse Delta | provinciale eenheid Zuidwestelijke Delta

E Art. 5.1 lid 2 sub e@staatsbosbeheer.nl

T 0186-658288 | M **Art. 5.1 lid**

Locatie: Numansdorp



Smallepad 5 | 3811 MG | Amersfoort
postbus 2 | 3800 AA | Amersfoort



Bijlage 1 behorend bij Z23-5286 -5.pdf (1) is reeds openbaar. Zie:
<https://www.fbezh.nl/wp-content/uploads/2020/09/Faunabeheerplan-ree-Zuid-Holland-2020-2026.pdf>.

Art. 5.1 lid 2 sub

Buiten reikwijdte

Van: Art. 5.1

Verzonden: zondag 26 februari 2023 21:07

Aan: Art. 5.1 lid <Art. 5.1 lid @pzh.nl>

Onderwerp: FW: Voorstel reactie aan Art. 5.1 lid over damherten Hoeksche waard

Art. hier het advies van Staatsbosbeheer.

Staatsbosbeheer is bekend met de damherten in de Hoeksche waard.

Damherten horen bij de inheemse hoefdierenfauna. Inheemse dieren hebben recht op een leefgebied en daar wil Staatsbosbeheer graag ruimte voor bieden.

Dat geldt voor dieren die op eigen kracht onze natuurgebieden bereiken. Door hun graasgedrag dragen ze bij aan de ontwikkeling van een gevarieerd en rijk boslandschap, en we verkiezen in principe wilde dieren boven de gedomesticeerde dieren, om deze functie te vervullen.

Het merendeel van de vestigingen in Nederland is echter het gevolg van ontsnapte of illegaal losgelaten gehouden dieren. Dat is ook hier het geval. De oorsprong is bij veel Hoeksche Waardse inwoners bekend. Door de niet-natuurlijke achtergrond (geen vijanden oa) nemen verwilderde dieren gemakkelijk en snel toe.

In dit soort gevallen zal telkens een aparte afweging nodig zijn of de dieren kunnen blijven of verwijderd moeten worden, een afweging waarbij de verantwoordelijkheid veelal primair bij het provinciaal bestuur ligt. Staatsbosbeheer streeft er naar om binnen terreinen vanuit de provinciale- en wettelijke opdracht om diverse doelen te realiseren op gebied van natuurwaarden, beleven, maatschappelijke betrokkenheid (goede

buur) of bijvoorbeeld houtproductie. De provincie is bevoegd gezag en geeft via het faunabeleid ruimte voor de aan- of afwezigheid van damherten in de provincie.

Impact op de gebieden van Staatsbosbeheer

Staatbosbeheer heeft meerdere gebieden in eigendom en beheer in de Hoeksche waard, de gebieden kennen een grote verscheidenheid aan beheertypen (SNL) of habitattypen (N2000) en bijbehorende natuurwaarden. Bij hoge dichtheden en bijbehorende hoge begrazingsdruk door damhert worden effecten op vegetatie en daarvan afhankelijke diersoorten gevonden. Een deel van de kruiden komt niet meer in bloei of verdwijnt op termijn. In bossen verdwijnen veel struweelsoorten en daarmee een groot deel van de mantel- en zoomvegetaties en ondergroei. Ook bosverjonging (natuurlijk of aangeplant) komt bij matig tot hoge dichtheden damherten niet meer voorbij de vraatgrens. Omdat de vegetatie samenstelling en –structuur bij hoge begrazingsdruk ook verandert, verdwijnen vervolgens zowel de insectensoorten die afhankelijk zijn van bloemplanten (vlinders, zweefvliegen), als van ruigtes (sprinkhanen). Reeën verdwijnen al bij lagere dichtheden van damherten, omdat zij de concurrentie met damherten om voedsel niet aankunnen en mogelijk door het verdwijnen van dekking waar het struweel te zeer uitgedund wordt door de damherten. Bij welke dichtheid negatieve effecten optreden is mede afhankelijk van het landschap. In lage dichtheden is direct effect op de natuurwaarden in de gebieden van Staatsbosbeheer in Hoeksche waard niet te verwachten, hier is echter geen specifiek onderzoek naar gedaan door Staatsbosbeheer. Eventuele vragen over de draagkracht van het Hoeksewaardse landschap zullen onderzoek vragen.

Urgentie

Losgelaten of ontsnapte damherten zijn over het algemeen zeer succesvol gebleken in het wild. Populaties groeien gemiddeld 30% per jaar en bereiken dus al snel enige honderden individuen. Staatsbosbeheer heeft in andere delen van Nederland ervaring met dergelijke grote groepen en het terugbrengen van de populaties na lange tijd zonder beheer, deze ervaring leert ons dat indien de populaties begrensd moeten worden, er beter tijdig ingegrepen moet worden om een populatie in toom te houden. Kwetsbare natuurgebieden die niet tegen overbegrazing bestand zijn, vragen om hele hoge hekken. Momenteel kan er geen gebied in Nederland aangewezen worden waar het hoge aantal herten een positieve invloed heeft op de natuurdoelen.

Te laat ingrijpen is vaak niet alleen moeilijk uitvoerbaar, maar brengt ook veel maatschappelijke onrust met zich mee. Gegeven het open karakter van de Hoekse Waard is het onmogelijk de dieren in een deel van de waard op te vangen. Een streefstand voor een bepaald terrein zal daarmee niet eenvoudig in stand gehouden kunnen worden, zeker niet wat de bossen betreft.

Met vriendelijke groet,

Art. 5.1 lid 2 sub e Woo

| team Advies & Projecten (ZWD)





